

Håndtering av rene overskuddsmasser og snø

Regelverk og utfordringer knyttet til etablering av deponi
ved byer og tettsteder

Anne Cathrine Flaten

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

20.10.2021

Innhold

Håndtering og disponering av overskuddsmasser

- Historikk
- Regelverk
- Fra søknad til tillatelse – hvorfor tar det tid?
- utfordringer
- Resultater og effekter

Håndtering og disponering av snø

Håndtering av jord- og steinmasser som ikke er forurensset

Historikk

- Sammenslåing av fylker.
- Håndtering og disponering av rene jord- og steinmasser var før sammenslåingen og faktaark et diskusjonstema.
- Sterk befolkningsvekst og stor byggeaktivitet i, og rundt de store byene. SF i tidlig dialog med rådgivere, kommuner, entreprenører og MEF.
- Mange av de samme vilkår i våre tillatelser i dag ble tatt inn i igangsettingstillatelsene etter pbl.
- Trondheimsregionen, som en del av IKAP-arbeidet, vedtok den 17.04.2015 en regionale utredningen om deponering av rene masse.
- Problematikk med lite kartlagt naturmangfold og med mange små utbyggingsprosjekter som «gikk under radaren» → villfyllinger, igjenfylling av ravine- og bekkedaler og tap av naturmangfold.
- Et behov for strengere kontroll og regulering for alle.

Regelverk

- Faktaark M-1243 *Disponering av jord og stein som ikke er forurenset.*
- Innstramming av praksis.
- EU: Rene jord- og steinmasser er å regne som næringsavfall.
- Næringsavfall skal som hovedregel leveres til et lovlig avfallsanlegg eller gjennomgå gjenvinning.
- Med godkjent mottak menes anlegg som har tillatelse etter forurensningsloven. Drift av avfalls- og gjenvinningsanlegg krever tillatelse.

2019: kartleggingsoppdrag fra Miljødirektoratet med hensikt å få oversikt over massetipper nasjonalt

- ulik oversikt i kommunene
- regulert etter pbl
- nydyrkings-/bakkeplaneringstiltak
- ukjent/ingen godkjenning
- usikre tall
- store regionale forskjeller mellom fylker

Fra søknad til tillatelse – hvorfor tar det tid?

- Mottar søknad → vurdering av søknad → (etterspørre mer informasjon) → høring → søker får uttalelser til gjennomgang → tilbakemelding fra søker → utarbeidelse av tillatelse.
- Hva er hensikten? Avfallsanlegg/bekkelukking/planering/jordforbedring.
- Vurdering av lokalitet, resipienter, støy, støv, naturmangfold, trafikkforhold, reguleringsplan.
- Store forskjeller i omfang og driftstid: store vegprosjekt til mindre avfallsanlegg. Store forskjeller med tanke på regulering etter pbl og ivaretagelse gjennom bestemmelser. Nye kontra gamle planer.

HVILKE KRAV STILLES I EN TILLATELSE?

Internkontroll

Drift

*Mottakskontroll

*Utslipp til vann

Skjerming og skilting

Støy

Støv

Rapportering

Utfordringer

- Manglende kunnskap om myndighetsforhold og regelverk.
- Manglende vedtak etter pbl.
- Manglende avklaring etter forurensningsloven.
- Manglende utredning av nærmiljøulempen som støy, støv og trafikkbelastning.
- Manglende kartlegging av naturmangfold.
- Manglende kunnskap om vannresipienter.
- Tidspress.
- Arealbruk.
- Kjøreavstand (klimaregnskap).

Vi ønsker oss en god og rydding planprosess: overordnede planer; kommuneplan, kommundelplan, temaplan. Planmyndigheten som avgjør endelig plassering.

Husk at forurensningsmyndigheten ikke kan gi tillatelse når tiltaket strider med endelige planer etter plan- og bygningsloven.

Resultater og effekter

- Flere søknader - mer organisert deponering.
- Økt bevissthet i kommunene, hos konsulenter, entreprenører
→ mange henvendelser og ønske om tidlig dialog.
- Bedre kontroll og oversikt over aktører og prosjekter.
- Enklere å følge opp eventuelle ulovligheter.
- Bedre for natur og miljø.

Håndtering og disponering av snø

- Ingen endring av regelverk, men økt fokus på marin forurensning og mikroplast har ført til en innstramning av praksis.
- «*Snø falt om natten eller i løpet av dagen ved et havneområde, kan brøytes over kaikanten uten tillatelse etter forurensningsloven*». Gjelder brøyting fra kaikant/brygge i alle typer vannforekomster; sjø, innsjø og vassdrag.
- Snø som legges opp på samme eiendom, vil normalt ikke ha behov for tillatelse.
- Informasjon ligger på vår hjemmeside: <https://www.statsforvalteren.no/nb/Trondelag/Miljo-og-klima/Forurensning>

Foto: Sigrid Lund Drage

Utfordringer

- Arealbruk
- Smeltefasen
- Forurensning
- Forsøpling
- Mikroplast
- Trafikkbelastning (nattkjøring)
- Klimautfordringer?
- Hvem gjør hva?

Foto: Sigrid Lund Drage

Resultater og effekter

- Overvannsproblematikk ved smelting og store nedbørmengder.
- Tidvis sterkt forurenset overløpsvann og høye konsentrasjoner i snø (tungmetaller og PAH).
- Varierende filtrering i grunn.
- Mer organisert deponering – mindre dumping i vann og vassdrag.
- Økt kunnskap om forurensningspotensialet og påvirkning på ytre miljø.
- Bra for natur og miljø.

Husk å søke i tide,
så får du tillatelse
før snøen faller!

Takk for oppmerksomheten!

Anne Cathrine Flaten

Rådgiver

fmtlacf@statsforvalteren.no

741 68 197

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Facebook [StatsforvaltereniTrondelag](#)

Nettside [Statsforvalteren.no/Trondelag](#)